

Aan de staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
De heer S.P.A. Erkens MSc
Postbus 20401
2500 EK DEN HAAG

Onze referentie

MvH/RvZ/ATR3937/2026-U115

Uw referentie

Datum

8 juli 2026

Onderwerp

Besluit uitbreiding verbod tot doden van dieren

Geachte heer Erkens,

Op 26 mei 2026 is het voorgenomen Besluit houdende wijziging van het Besluit houders van dieren vanwege uitbreiding van de diercategorieën waarop het verbod tot doden van toepassing is, aan het Adviescollege toetsing regeldruk (ATR) voor advies voorgelegd. Er is voor dit voorstel op 15 januari 2026 een internetconsultatie van start gegaan. De reactietermijn is geëindigd op 12 februari 2026. De reacties uit de internetconsultatie zijn meegenomen in de versie die ATR heeft ontvangen. De adviestermijn van ATR loopt tot 20 juni 2026.

Context

Het voorgenomen besluit geeft een ruimere invulling aan de opdracht in artikel 2.10 van de Wet dieren. Dit artikel bepaalt dat het kabinet regelgeving moet opstellen voor de dieren die op de lijst van huis- en hobbydieren en ganzen staan. Het voorliggende besluit vult die opdracht ruimer in door het verbod te laten gelden voor alle gehouden zoogdieren, loopvogels en gehouden ganzen. Invoering van dit voorgenomen besluit geeft ook invulling aan de intrinsieke waarde van dieren zoals vastgelegd in artikel 1.3 van de Wet dieren. Dieren worden hiermee erkend als wezens met gevoel, een eigen, zelfstandige waarde los van de gebruikswaarde die de mens het dier toekent.

Inhoud van het voorstel

Het verbod op het doden van gehouden dieren wordt uitgebreid van katten, honden en ganzen naar alle zoogdieren, loopvogels en ganzen. Er is alleen voorzien in uitzonderingen voor invasieve uitheemse soorten, inbeslaggenomen of in bewaring genomen door Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora (CITES-dieren), wilde zoogdieren

Contact:

Postbus 16228
2500 BE DEN HAAG

Bezoekadres: Rijnstraat 50
2515 XP DEN HAAG

info@atr-regeldruk.nl
www.adviescollegeregeldruk.nl

Tel: 070-310 86 66

of wilde ganzen die in een inrichting voor wildopvang worden gehouden voor verzorging of verpleging, dierentuinen (onder strikte voorwaarden), populatiebeheer in natuurterreinen en survivaltraining voor militaire ambtenaren, eveneens onder strikte voorwaarden.

Toetsingskader

ATR beoordeelt de regeldrukgevolgen aan de hand van het volgende toetsingskader:

1. Nuloptie (nut en noodzaak): is er een taak voor de overheid en is wetgeving het meest aangewezen instrument?
2. Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een uitvoeringswijze die werkbaar is voor de doelgroepen die de wetgeving moeten naleven?
4. Zijn de gevolgen voor de regeldruk volledig en juist in beeld gebracht?

1. *Nut en noodzaak*

Voorliggend besluit geeft invulling aan artikel 2.10 van de Wet dieren, waarin is opgenomen dat het kabinet bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels opstelt voor het doden, het bedwelmen, het fixeren, het onderbrengen en het verplaatsen van dieren zoals aangewezen in artikel 2.2 eerste lid, de huis- en hobbydierenlijst.

Ook geeft voorliggend besluit invulling aan artikel 1.3 van de Wet dieren die ziet op erkenning van de intrinsieke waarde van het dier en de nadere invulling daarvan. Het college heeft geen adviespunten ten aanzien van nut en noodzaak.

2. *Minder belastende alternatieven*

Bij het opstellen van het besluit is gekozen voor een eenvoudige en eenduidige regeling. Er zijn geen uitzonderingen gemaakt voor bepaalde diersoorten of -categorieën. Mede omdat zulke uitzonderingen moeilijk af te bakenen zijn en kunnen leiden tot nieuwe verzoeken voor uitzonderingen. De nuloptie (niets doen) is onwenselijk omdat in de Wet dieren staat dat er lagere regelgeving moet zijn die invulling geeft aan zowel het verbod op het doden van dieren zoals opgenomen in de huis- en hobbydierenlijst als op de erkenning van de intrinsieke waarde van dieren.

Er is gekeken naar verplichte scholing en certificering voor het particulier mogen doden van dieren. Het kabinet acht het invoeren van een systeem van verplicht scholen of certificering niet proportioneel. Daarbij is meegewogen dat een dergelijk systeem aanzienlijke uitvoerings- en toezichtskosten met zich zou brengen. Tevens zou dat afbreuk kunnen doen aan de duidelijkheid van het verbod, doordat de indruk kan ontstaan dat het zelf doden van dieren onder voorwaarden alsnog aanvaardbaar is. De minder belastende alternatieven zijn hiermee afdoende gezien. Het college heeft geen adviespunten ten aanzien van minder belastende alternatieven.

3. *Werkbaarheid*

Een eenduidige regel en norm zijn in potentie positief voor toezicht en handhaving. Hoe dit in de praktijk uitpakt is echter nog onbekend. Handhaving en toezicht in de privésfeer zijn een punt van aandacht. Ook de bereikbaarheid van dierenartsen met name buiten kantooruren is nog een punt van aandacht. De ACM heeft in 2026 een rapport opgesteld over de markt voor

huisdierenzorg. Het ministerie van LNV zal in samenwerking met de ministeries van EZK en SZW een beleidsreactie op het rapport opstellen. De uitvoering en handhaafbaarheid worden getoetst door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), de politie en de Landelijke Inspectie Dierenwelzijn. De uitkomsten van deze toetsing zijn op het moment van toetsen niet bekend.

3.1 Het college adviseert ten aanzien van de werkbaarheid voldoende tijd in te ruimen om eventuele op- en aanmerkingen van uitvoeringsautoriteiten over de werkbaarheid te verwerken in het besluit.

4. Gevolgen regeldruk

In het besluit is de eenmalige en structurele regeldruk van de maatregelen in kaart gebracht in overeenstemming met de Rijksbrede methodiek. Het voorstel bevat een inschatting van de te verwachten regeldrukkosten.

Het aantal bedrijven dat moet kennisnemen wordt geschat op afgerond 1.600, bestaande uit:

- 58 diertuinen en -parken,
- Circa 1.400 dierspecialisten en groothandels, en
- 100 tot 200 fokkers van voederdieren voor amfibieën en reptielen.

Per bedrijf zijn er wellicht meerdere mensen die kennis moeten nemen van dit besluit (bijvoorbeeld management, dierversorger en winkelpersoneel). In de doorrekening van de regeldrukkosten is hier rekening mee gehouden. De eenmalige regeldrukkosten bedragen € 0,1 – 3 miljoen voor alle bedrijven samen. De structurele nalevingskosten bedragen € 0,5 – 2,5 miljoen voor alle bedrijven samen.

Het besluit is ruimer geformuleerd dan wettelijk de opdracht was. De ruimere invulling leidt slechts in zeer beperkte mate tot een toename van de regeldruk, aangezien vrijwel alle dieren waarop de regeldruk betrekking heeft, ook onder een striktere formulering zouden zijn gevallen. Het college heeft geen adviespunten over de regeldruk.

Dictum

Gelet op bovengenoemde bevindingen is het eindoordeel ten aanzien van dit voorstel:

Indienen nadat met het adviespunt rekening is gehouden.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,

w.g.

M.A. van Hees
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris